

С Т А Н О В И Щ Е**НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА: ПРИЛОЖЕНИЕ НА
ИНФОРМАЦИОННИТЕ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В
ОБРАЗОВАНИЕТО НА ДЕЦА С ЛЕКА СТЕПЕН НА УМСТВЕНА
ИЗОСТАНАЛОСТ**

По област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Докторска програма : Специална педагогика

Докторант: Евстратиос Атанасиос Панделис

Автор на становището: проф. д-р Катерина Караджова

Дисертационният труд е посветен на един много интересен и в момента недостатъчно добре проучен въпрос. Това е въпросът, свързан с необходимостта от приложение на информационните технологии в образованието на деца с лека степен на умствена изостаналост. Във връзка с това се обосновава и възможността за прилагането на адекватни, навременни, иновативни, комуникационни технологии, подкрепящи децата с умствена изостаналост. От тази гледна точка темата е актуална, значима и в унисон със съвременните информационни и комуникационни технологии. Освен това тя е и с много приложни аспекти за педагогическата теория и практика.

Дисертационният труд е разработен върху 202 компютърни страници и включва увод, три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения.

В увода се мотивира изборът на темата , като се представят големите възможности на специализирани софтуерните продукти за формирането у децата с умствена изостаналост на положителни нравствени и личностни характеристики, в резултата на което се създава благоприятна среда за тяхното пълноценно развитие. Успоредно с това докторантът описва и основните моменти от експерименталния дизайн.

Формулираната цел е амбициозна и значима, а именно: Разработването и апробирането на методически варианти за приложение

на информационните и комуникационни технологии при обучение на деца с умствена изостаналост.

Това според автора може да бъде постигнато чрез въвеждането на някои неконвенционални, софтуерни продукти в процеса на обучение на споменатата категория деца.

Изследваната проблематика и съответно задачите, които си е поставил докторантът, са пример за иновация в областта на специалната педагогика, което е предпоставка за разработването на сериозен дисертационен труд.

В първата глава се прави обширен теоретичен анализ на парадигмата умствена изостаналост, както и на някои традиционни форми и средства за въздействие върху тях. Отговорно и прецизно в тази част се прави характеристика на децата с умствена изостаналост и въз основа на това се описват техните капацитети и дефицити.

Във втората глава се прави обширен анализ на средата за приложение на информационните и комуникационни технологии в образованието на децата със СОП. В тази част докторантът търси и намира корелации между конкретните софтуерни решения, конкретното учебно съдържание, индивидуалните възможности на децата и уменията им да работят с компютри. Акцентът тук се поставя върху дизайна на образователната среда и включването на прогресивни техники като модерен подход в процеса на приобщаващото образование. В процеса направените анализи се лансира идеята за ползите от използването на новите технологии и конкретните софтуерни продукти, както и доказване на тяхната ефективност при обучение на децата със специални образователни потребности.

Направените анализи и обобщения тук са добра основа за провеждането на надеждно, качествено експериментално изследване.

В трета глава се представя дизайнът на емпиричното изследване. Задълбочено и професионално докторантът обосновава основните компоненти от инструментариума на своето изследване. Технологията на изследването е обяснена точно и изчерпателно. Работната и алтернативната хипотеза са формулирани професионално и са логическо следствие от целта и задачите на изследване. Изследваните лица от

експерименталната и контролната група са описани обективно, а изследваните показатели са подбрани сполучливо. Първичните данни са представени таблично, което улеснява последвалите качествени и количествени анализи. Изследователският план отразява последователността и значимостта на извършеното изследване.

В процеса на описателния анализ на резултатите и проверката на тяхната статистическа достоверност се установяват значими статистически различия между началото и края на изследването по критерии, с което се потвърждава формулираната работна хипотеза за ползата от използването на софтуерните продукти при обучение на деца с лека степен на умствена изостаналост.

Приноси моменти:

Приемам реалността на описаните приноси моменти от докторанта. Те са много обобщени с оглед на тяхната широка приложимост в научно-теоретичен и практическо-приложен план.

Направените изводи и препоръки имат перспективен характер както за теорията, така и за практика.

Коментари и препоръки:

1. Според мен уводът е ненужно дълъг. Информацията, която е включена там би могло да се прехвърли в отделните глави, а в увода да остане само мотивацията на избраната тема и обосновка на значимостта ѝ.

2. В перспективен план предлагам на докторанта да обобщи резултатите от направеното изследване, и да се опита да разработи програма за работа с деца с умствена недостатъчност в условията на приобщаващото образование.

Авторефератът е разработен върху 68 страници, отговаря на изискванията и дава съществена информация за дисертационния труд и направените изследвания. В автореферата са представени лаконично, но точно най-важните моменти от дисертационния труд.

Докторантът Евстратиос Атанасиос Панделис има три значими самостоятелни публикации. Това е напълно достатъчно за допускане до публична защита.

Заклучение:

Представеният от Евстратиос Атанасиос Панделис дисертационен труд отговаря на всички изисквания за обем, съдържание и структура.

Въз основа на всичко положително, описано и аргументирано в моето становище, с убеденост мога да заявя, че рецензираният труд има своите качества и достойнства и предлагам на УВАЖАЕМОТО НАУЧНО ЖУРИ да гласува с положителен вот за присъждането на Евстратиос Атанасиос Панделис образователна и научна степен „доктор“ по Педагогика (Специална педагогика-Педагогика на деца с интелектуална недостатъчност).

13. 05.2018 г.

Автор на становището:

проф. д-р К. Караджова